

The First Race

The quest⁹, as captain James T. Kirk of the starship¹⁰ USS Enterprise said in his captain's log¹¹, "to boldly¹² go where no man has gone before," was pursued¹³ with vigour¹⁴ and significant investment in the 1960s, not only in the cult¹⁵ TV series *Star Trek*, but also by the superpowers¹⁶ in the so-called¹⁷ Space Race.

Following¹⁸ the abortive¹⁹ Bay of Pigs Invasion by the USA of communists²⁰ Cuba in 1961, the Cold War²¹ between the United States, the Soviet Union and their allies²², was particularly acute²³. The conflict played out²⁴ in everything from sport to claiming²⁵ superiority²⁶ in ideology and technology by being the first coun-

try to land a man on the Moon. That ob-jective²⁷ was achieved²⁸ by the USA when Commander Neil Armstrong set foot²⁹ on the Moon on July 20th, 1969.

Subsequent³⁰ landings³¹ took place in the following years, but the 1970s saw a warming³² of relationships leading to the Strategic Arms Limitation Talks (SALT I) - a weapons³³ non-proliferation agreement³⁴ signed by President Nixon and General Secretary³⁵ Brezhnev in 1972. This set the new context³⁶ for the joint³⁷ Apollo-Soyuz Test Project, which, in July 1975, culmi-nated in³⁸ American and Soviet astronaut rendezvousing³⁹ in space, exchanging⁴⁰ flags and sharing meals in each other's craft⁴⁰. The Space Race was over and so was the public's appetite for⁴¹ massive invest-ment (as much as 4 percent of the Federal budget) in the National Aeronautics and Space Administration's (NASA) extra-terrestrial⁴² ambitions. How come⁴³, then, that over 50 years since the first lunar⁴⁴ landing, the subject is now back high up on the agenda⁴⁵ - has a new Cold War era returned?

The New Game

The short answer could be yes, al-though of a more economic nature than before. The United States, via⁴⁶ its Deep Space Gateway, has rekindled⁴⁷ its inter-est while Russia remains⁴⁸ resolutely⁴⁹ in the game, but a significant new entrant⁵⁰

into Space Race 2.0 is China. The Chinese Lunar Exploration Program, commonly⁵¹ referred to⁵² as Chang'e, started in 2004 with its inaugural⁵³ flight⁵⁴ in 2007. The number phases⁵⁵ since then have seen, among other achievements⁵⁶, Chang'e 4's first soft lunar landing of any craft on, as Pink Floyd would call it, "The Dark Side of the Moon," in 2019. Even more ambi-tious future Chinese plans include explora-tion of the lunar south pole⁵⁷ and establish-ing⁵⁸ a fully manned⁵⁹ exploratory⁶⁰ space station on the satellite.

quest kwest poszukiwania, tu: przystępować do poszukiwań
starship 'stɑ:ʃɪp stætek kosmiczny, gwiazdolot
log log dziennik (np. okrętowy)
boldly 'bɒldli śmiało, śuchale
to pursue sth ɪə pə'sju: śmigi zajmować się czymś, robić coś
vigour 'vɪɡə(r) wigor (UK)
cult kult kultowy
superpower 'su:pəpaʊə(r) supermocarstwo
so-called səʊ kɔ:ld tak zwany (tylko przed rzeczownikiem)
following sth 'fɒləʊɪŋ śmigi po czymś
abortive ə'bɔ:tɪv chybiony, nieudany
communist 'kɒmjənɪst komunistyczny
the Cold War ðə kəʊld wɔ:(r) zimna wojna
ally 'æli sprzymierzeniec
acute ə'kju:t dotkliwy, ostry
to play out ɪə pleɪ aʊt rozegrać się, odbyć się (w jakis sposób)
to claim sth ɪə kleɪm śmigi twierdzić coś, utrzymywać
superiority su:ˌpɪərɪə'ti przewaga, wyższość
objective əb'dʒektɪv cel
to achieve ɪə ə'ʃi:v zdożyć, osiągnąć
to set foot səmweə(r) ɪə set fʊt somewhere (po) postawić gdzieś stopę, pojawić się gdzieś (po raz pierwszy)
subsequent 'sʌbsɪkwənt następujący (po czymś), późniejszy
landing 'lændɪŋ lądowanie
warming 'wɔ:mɪŋ ocieplenie
weapons 'weəpənz, 'wɒnpənz, 'lɪfə'reɪʃən non-proliferation
agreement 'æɡrɪ'mənt, 'wɒnpənz, 'lɪfə'reɪʃən układ o ograniczeniu zbrojeń
strategiczny strategiczny
General Secretary 'dʒenərəl 'sekretəri Sekretarz
context 'kɒntekst kontekst, tło (sytuacji)
joint dʒɔɪnt wspólny, robiony wraz z kimś

to culminate in sth ɪə 'kʌlmɪneɪt in śmigi zakończyć się czymś, zostać czymś uwieńczonym tu: spotkać się, tu:

połączyć (o pojazdach)
to exchange sth ɪə ɪks'tʃeɪndʒ śmigi wymienić coś/się czymś
craft kra:ft tu: pojazd, pojazd

apetite for sth ə'pɪtɪt fɔ:(r) śmigi apetyt na coś, chrapka
extraterrestrial 'ekstrə'terɪstriəl pozaziemski
how come? haʊ kəm dlaczego? (pot.)
lunar 'lu:nə(r) księżycowy
agenda ə'dʒendə program (rzeczy do zrobienia) via 'vaɪə przez, za pośrednictwem
to rekindle sth ɪə 'ri:kɪndl 'śmigi rozbudzić coś, ożywić (ponownie)
to remain ɪə ɪˈreɪn pozostawać
to set foot səmweə(r) ɪə set fʊt somewhere (po) postawić gdzieś stopę, pojawić się gdzieś (po raz pierwszy)
subsequent 'sʌbsɪkwənt następujący (po czymś), późniejszy
landing 'lændɪŋ lądowanie
warming 'wɔ:mɪŋ ocieplenie
weapons 'weəpənz, 'wɒnpənz, 'lɪfə'reɪʃən non-proliferation
agreement 'æɡrɪ'mənt, 'wɒnpənz, 'lɪfə'reɪʃən układ o ograniczeniu zbrojeń
strategiczny strategiczny
General Secretary 'dʒenərəl 'sekretəri Sekretarz
context 'kɒntekst kontekst, tło (sytuacji)
joint dʒɔɪnt wspólny, robiony wraz z kimś

to culminate in sth ɪə 'kʌlmɪneɪt in śmigi zakończyć się czymś, zostać czymś uwieńczonym tu: spotkać się, tu:

połączyć (o pojazdach)
to exchange sth ɪə ɪks'tʃeɪndʒ śmigi wymienić coś/się czymś
craft kra:ft tu: pojazd, pojazd

apetite for sth ə'pɪtɪt fɔ:(r) śmigi apetyt na coś, chrapka
extraterrestrial 'ekstrə'terɪstriəl pozaziemski
how come? haʊ kəm dlaczego? (pot.)
lunar 'lu:nə(r) księżycowy
agenda ə'dʒendə program (rzeczy do zrobienia) via 'vaɪə przez, za pośrednictwem
to rekindle sth ɪə 'ri:kɪndl 'śmigi rozbudzić coś, ożywić (ponownie)
to remain ɪə ɪˈreɪn pozostawać
to set foot səmweə(r) ɪə set fʊt somewhere (po) postawić gdzieś stopę, pojawić się gdzieś (po raz pierwszy)
subsequent 'sʌbsɪkwənt następujący (po czymś), późniejszy
landing 'lændɪŋ lądowanie
warming 'wɔ:mɪŋ ocieplenie
weapons 'weəpənz, 'wɒnpənz, 'lɪfə'reɪʃən non-proliferation
agreement 'æɡrɪ'mənt, 'wɒnpənz, 'lɪfə'reɪʃən układ o ograniczeniu zbrojeń
strategiczny strategiczny
General Secretary 'dʒenərəl 'sekretəri Sekretarz
context 'kɒntekst kontekst, tło (sytuacji)
joint dʒɔɪnt wspólny, robiony wraz z kimś

to culminate in sth ɪə 'kʌlmɪneɪt in śmigi zakończyć się czymś, zostać czymś uwieńczonym tu: spotkać się, tu:

połączyć (o pojazdach)
to exchange sth ɪə ɪks'tʃeɪndʒ śmigi wymienić coś/się czymś
craft kra:ft tu: pojazd, pojazd

apetite for sth ə'pɪtɪt fɔ:(r) śmigi apetyt na coś, chrapka
extraterrestrial 'ekstrə'terɪstriəl pozaziemski
how come? haʊ kəm dlaczego? (pot.)
lunar 'lu:nə(r) księżycowy
agenda ə'dʒendə program (rzeczy do zrobienia) via 'vaɪə przez, za pośrednictwem
to rekindle sth ɪə 'ri:kɪndl 'śmigi rozbudzić coś, ożywić (ponownie)
to remain ɪə ɪˈreɪn pozostawać
to set foot səmweə(r) ɪə set fʊt somewhere (po) postawić gdzieś stopę, pojawić się gdzieś (po raz pierwszy)
subsequent 'sʌbsɪkwənt następujący (po czymś), późniejszy
landing 'lændɪŋ lądowanie
warming 'wɔ:mɪŋ ocieplenie
weapons 'weəpənz, 'wɒnpənz, 'lɪfə'reɪʃən non-proliferation
agreement 'æɡrɪ'mənt, 'wɒnpənz, 'lɪfə'reɪʃən układ o ograniczeniu zbrojeń
strategiczny strategiczny
General Secretary 'dʒenərəl 'sekretəri Sekretarz
context 'kɒntekst kontekst, tło (sytuacji)
joint dʒɔɪnt wspólny, robiony wraz z kimś

to culminate in sth ɪə 'kʌlmɪneɪt in śmigi zakończyć się czymś, zostać czymś uwieńczonym tu: spotkać się, tu:

połączyć (o pojazdach)
to exchange sth ɪə ɪks'tʃeɪndʒ śmigi wymienić coś/się czymś
craft kra:ft tu: pojazd, pojazd

apetite for sth ə'pɪtɪt fɔ:(r) śmigi apetyt na coś, chrapka
extraterrestrial 'ekstrə'terɪstriəl pozaziemski
how come? haʊ kəm dlaczego? (pot.)
lunar 'lu:nə(r) księżycowy
agenda ə'dʒendə program (rzeczy do zrobienia) via 'vaɪə przez, za pośrednictwem
to rekindle sth ɪə 'ri:kɪndl 'śmigi rozbudzić coś, ożywić (ponownie)
to remain ɪə ɪˈreɪn pozostawać
to set foot səmweə(r) ɪə set fʊt somewhere (po) postawić gdzieś stopę, pojawić się gdzieś (po raz pierwszy)
subsequent 'sʌbsɪkwənt następujący (po czymś), późniejszy
landing 'lændɪŋ lądowanie
warming 'wɔ:mɪŋ ocieplenie
weapons 'weəpənz, 'wɒnpənz, 'lɪfə'reɪʃən non-proliferation
agreement 'æɡrɪ'mənt, 'wɒnpənz, 'lɪfə'reɪʃən układ o ograniczeniu zbrojeń
strategiczny strategiczny
General Secretary 'dʒenərəl 'sekretəri Sekretarz
context 'kɒntekst kontekst, tło (sytuacji)
joint dʒɔɪnt wspólny, robiony wraz z kimś

to culminate in sth ɪə 'kʌlmɪneɪt in śmigi zakończyć się czymś, zostać czymś uwieńczonym tu: spotkać się, tu:

połączyć (o pojazdach)
to exchange sth ɪə ɪks'tʃeɪndʒ śmigi wymienić coś/się czymś
craft kra:ft tu: pojazd, pojazd

apetite for sth ə'pɪtɪt fɔ:(r) śmigi apetyt na coś, chrapka
extraterrestrial 'ekstrə'terɪstriəl pozaziemski
how come? haʊ kəm dlaczego? (pot.)
lunar 'lu:nə(r) księżycowy
agenda ə'dʒendə program (rzeczy do zrobienia) via 'vaɪə przez, za pośrednictwem
to rekindle sth ɪə 'ri:kɪndl 'śmigi rozbudzić coś, ożywić (ponownie)
to remain ɪə ɪˈreɪn pozostawać
to set foot səmweə(r) ɪə set fʊt somewhere (po) postawić gdzieś stopę, pojawić się gdzieś (po raz pierwszy)
subsequent 'sʌbsɪkwənt następujący (po czymś), późniejszy
landing 'lændɪŋ lądowanie
warming 'wɔ:mɪŋ ocieplenie
weapons 'weəpənz, 'wɒnpənz, 'lɪfə'reɪʃən non-proliferation
agreement 'æɡrɪ'mənt, 'wɒnpənz, 'lɪfə'reɪʃən układ o ograniczeniu zbrojeń
strategiczny strategiczny
General Secretary 'dʒenərəl 'sekretəri Sekretarz
context 'kɒntekst kontekst, tło (sytuacji)
joint dʒɔɪnt wspólny, robiony wraz z kimś

